

ИЗЛОЖБА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „СТЕВАН СРЕМАЦ“

55. међународни београдски сајам књига

ЛУБИЛЕЈИ - ГОДИШЊИЦЕ - РЕТРОСПЕКТИВА

АУТОРИ ИЗЛОЖБЕ:

СУЗАНА СТАНКОВИЋ, МАЈА НОВАКОВИЋ, СНЕЖАНА КОСТИЋ

ДИЗАЈН - ЉУБИША БУЦА НИКОЛИЋ

ЛУБИЛЕЈИ

РЕТРОСПЕКТИВА
ГОДИШЊИЦЕ

55. међународни
београдски

сајам
књига

55th International
Belgrade Book Fair

Den 55:e Internationella Bokmässan i Belgrad

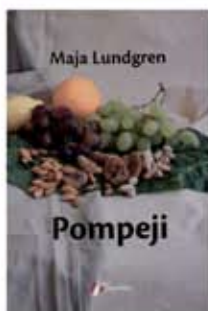
25-31. октобар 2010.

GLÅSÖVI ŠVEDSKE
VOICES FROM SWEDEN

ЗЕМЉА ПОЧАСНИ ГОСТ - ШВЕДСКА

Ова земља ће се представити пројектом "Гласови Шведске". Носилац пројекта је Амбасада Шведске у кооперацији са Шведским саветом за културу и Шведским институтом. Поред представљања савремене издавачке продукције, на овогодишњем Сајму књига у Београду, Шведска ће представити стотине наслова из области белетристике, документарне и дечије књижевности, од којих су многи преведени и на српски језик. Поред многих познатих шведских писаца, садржајан и занимљив програм земље почасног госта овогодишњег Сајма књига обогатиће присуство белгијске књижевнице за децу и илустраторке Кити Краутер, овогодишње добитнице највеће светске награде за књижевност за децу "Астрид Линдгрен".

ШВЕДСКА КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ

1841 - 1910

Santa Maria della Salute

ЛАЗА КОСТИЋ

Опрости, мајко света, опрости,
што наших гора појалих бор,
на ком се, устук свакоје злости,
блаженој теби подиже двор;
презри, небеснице, врело милости,
што ти земаљски сагреши створ:
Кајан ти љубим пречисте скуте,
Santa Maria della Salute.

Зар није лепше носит лепоту,
сводова твојих постати стуб,
него грејући светску лепоту
у пећо спалит срце и луб;
тонут о броду, трунут у плоту,
ђаволу јелу а врагу дуб?
Зар није лепше вековат у те,
Santa Maria della Salute?

Опрости, мајко, много сам страдђ,
много сам грехе покајђ ја;
све што је срце снивало младо,
све је то јаве сломио ма',
за чим сам чезнђ, чему се надђ,
све је то давно пећђ и пра',
на угод живу пакрости жуће,
Santa Maria della Salute.

Трђвала маје подмукло, гњило,
и' ипак нећу никога клет,
што год је муке на мене било,
да никог за то не хриви свет.
Јер, што је души ломило крило,
те јој у јеху душило лет,
све је то с ове плаве са луде,
Santa Maria della Salute!

Тад мајка вилђ преда ме грану,
лепше је онај не виде вид,
издриг прага дивна ми свану,
којесма славља у зорин свит,
славу ми махом залечи рану,
и' тејој рани настаде брид.
Шта ћод миља, од муке љуте,
Santa Maria della Salute?

Она ме гледићу, У душу свесну
никад још такав не сину глед;
тим би, што из тог погледа кресну,
свих васиона стопила лед,
све ми то нуди за чим год чезну',
јаде па сладе, чемер па мед,
сву своју душу, све своје жуде,
- сву вечност за те, дивни тренуте!
Santa Maria della Salute

Зар мени јадном сва та дивота?
Зар мени благо толико све?
Зар мени старом, на дну живота,
та златна воћка што сад тек зре?
Ох, слатка воћко, танталског рода,
што ниси мени сазрела пре?
Опрости мени грешне залуте,
Santa Maria della Salute.

Две се у мени побише силе,
мозак и срце, памет и сласт.
Дуго су бојак страховит биле,
ко бесни олуј и стари хрст.
Напокон силе сусташе миле,
вијугав мозак одржа власт,
разлог и запон памети худе,
Santa Maria della Salute.

Памет ме стегну, ја срце стисну',
утекох мудро од среће, луд,
утекох од ње - а она свисну.
Помрча сунце, вечита студ,
гаснуше звезде, рај у плач бризну,
смак света наста и страшни суд.
О, светски сломе, о страшни суде,
Santa Maria della Salute!

У срцу сломљен, збуњен у глави,
спомен је њезин свети ми храм.
Тад ми се она од одонуд јави,
ко да се Бог ми појави сам:
У души бола лед ми се криви,
кроз њу сад видим, од ње све знам,
зашто се мудрачки мозгови муте,
Santa Maria della Salute.

Дође ми у сну. Не кад је зове
силних ми жеља наврели рој,
она ми дође кад њђзи гове,
тајне су силе слушкиње њђ.
Навек су са њом појаве нове,
земних милина небески крој.
Тако ми до ње простире путе,
Santa Maria della Salute.

У нас је све ко у мужа и жене,
само што није брига и рад,
све су милине, ал' нежежене,
страст нам се блажи у рајски хлад;
старија она сад је од мене,
тамо ћу бити доста јој млад,
где свих времена разлике ћуте,
Santa Maria della Salute.

А наша деца песме су моје,
тих састанака вечити трај;
то се не пише, то се не поје
само што душом пробије зрак.
То разумемо само нас двоје,
то је и рају приновак драг,
то тек у заносу пророци слуте,
Santa Maria della Salute.

А кад ми дође да прсне глава
о тог живота хридовит крај,
најлепши сан ми постаће јавђ,
мој рђпац њено: "Ево ме, нај!"
Из ништавила у славу слава,
из безњенице у рај, у рај!
У рај, у рај, у њезин загрљај!
Све ће се жеље ту да пробуде,
душине жице све да прогуде,
здививићемо светске колуте,
звездама ћемо померит путе,
сунцима засут сељенске студе,
да у све куте зоре заруде,
да од милине дуси полуде,
Santa Maria della Salute

ПРВИ САЈАМ КЊИГА

Загреб

Под покровитељством председника Републике Јосипа Броза Тита у Загребу, на Велесајму, одржан је 1956. Први југословенски сајам књига. Било је то 3. новембра (трајао је до 7.-ог), а отворио га је познати словеначки издавач Иван Братко.

Иви Андрићу уручена је повеља за животно дело коју му је доделио Савез књижевника Југославије, а о његовом раду говорио је Ели Финци. Та свечаност (посвећена Андрићу) одржана је у Дому Југословенске народне армије, а Андрић је тим поводом читао необјављени одломак из свога дела, а учествовали су и Оскар Давичо, Вјекослав Калџић, Јуре Каштелан и Гане Тодоровски.

Београд

Године 1957. сајам је пресељен у Београд, где је завршено модерно сајмиште, здање са којим се поносила престоница, а и цела земља. Издавачи су проценили да су у Београду створени изузетно добри услови за велику међународну смотру књиге – Олга Дивац, директор Сајмишта са одушевљењем је прихватила предлог издавача. Књиге је изложило око 60 домаћих и 36 страних издавача. Договорено је да Међународни сајам књига прати каталог и да траје шест дана. Сајам је одржан крајем октобра у Хали III Београдског сајма, а поводом сајамске свечаности покренута је и ревија "Књига и свет".

Учествовали су издавачи из 16 држава Европе, Америке и Азије. Око великих писаца први пут су се тискали радознали читаоци, тражећи да им књиге потпишу Иво Андрић, Добрица Ћосић, Бранко Ћопић, Оскар Давичо, Десанка Максимовић и други.

Међународни сајам књига у Београду из године у годину окупљао је све већи број издавача из бивше Југославије и целог света, тако да је после сајмова у Франкфурту и Варшави, постао највеће стециште издавачких посленика из Европе, Америке, Азије и Африке. Овде, у Београду, сусретале су се културе Истока и Запада све до наших дана. Сајам књига, по обичају, отварају угледни представници политичког и јавног живота, а председник Републике Ј. Б. Тито био је чест посетилац Сајма коме је вазада давао подршку. Петнаести међународни сајам књига 1970. године, отворио је нобеловац Иво Андрић. И од тада су отварају угледни писци из свих република.

Радован Поповић

РЕКЛИ СУ О САЈМУ

Иво Андрић (1970)

"Већ на први, површан поглед може се видети жеља да Сајам буде отворен прозор са двоструким видиком, са видиком за нашег човека у страни свет књиге и видиком за странца на пут и развитак књиге у књижевностима наших народа. Поред издања на језицима свих наших народа и народности, на њему учествује око 70 излагача из 18 земаља... У вези са Сајмом организована је, уз сарадњу стручњака, изложба у част 100-годишњице В. И. Лењина, затим међународна изложба славистичких издања наших кућа и станова...".

Десанка Максимовић (1988)

"Погледајте ову огромну количину тајни око себе! На Сајму књига се увек осетим више тужна него радосна: Да поживимо стотине година, не бисмо стигли отворити све ове школке бисера људске мисли, пуне ватре срца и олуја маште...".

Милорад Павић (1990)

"...Данас књижевност живи од покојних класика и од живих читалаца који сада постављају ново питање: можемо ли волети једну књигу, а не колико је ценито или колико је лепа... Тражите, дакле, овде, вечерас, књигу коју ћете моћи да волите. Тиме можда помажете овој планети да преживи...".

Добрица Ћосић (1996)

"Радује ме и узбуђује оволики број љубитеља књиге. То је доиста ретко видети, а још је радосније доживети и бити писац толиког читалачког народа."

Матија Бећковић (1997)

"За мене ово није Сајам књига, него Сајам књиге. Нема више књига, постоји само једна књига која се умножава са безброј наслова. Али, све оне опет чине ону једну и што их више има она је већа. Та једна све их држи на окупу, и у њој је записано не само оно што је било, него и шта ће бити...".

Његова Светост патријарх српски г. Павле (2000)

"Нека Бог да да ову велику тековину и све остало, искористимо као племенито, свето и честито, на добробит народа...".

Бојан Јовановић (2003)

"Шетајући између сајамских штандова, постајемо реалност једне свеукупне књиге у којој се супротности душевног и телесног исказују у синтези духовног. Књига је скровиште тог духа, али и утеха души пред неизвесношћу насталом због суочења са губитком свог материјалног ослоњања...".

Давид Албахари (2004)

"...Сајам књига представља једно дивно средишње место на којем могу само да сретнем писце које познајем и да видим, прегледам и упознам се са целокупном домаћом продукцијом. Дакле, Сајам књига је најдивније време за мене у Београду."

50 међународни београдски сајам књига 2005.

25-31 октобар 2005.

САЈАМ: Сајам је отворио: књижевник Љубомир Симовић. У име земље почасног госта отварање Сајма је поздравила америчка књижевница Весна Голдсворти.

ЗЕМЉА – ПОЧАСНИ ГОСТ: Велика Британија

НАГРАДЕ: Издавач године: Завод за уџбенике и наставна средства, Београд и ЦИД, Подгорица. Издавачки подухват: ЕДИЦИЈА "10+10 романа" Завод за уџбенике и наставна средства и НИН-а Београд. Дечја књига: НАРОДНЕ ПЕСМЕ И ИГРЕ, Креативни центар, Београд.

"Не могу да говорим о рђавом положају књиге а да ништа не кажем о све горем положају српског језика и писма. Некад смо веровали да српски језик и ћирилицу потискује неспрска власт, са својом антисрпском политиком. Те власти и те политике одавно нема, али се растакање српског језика и ишчезавање ћирилице настављају несмањеном брзином. Прођимо кроз наше градове, па и кроз наша најзабаченија и најнеписменија села, погледајмо фирме маркета, минимаркета, супермаркета и хипермаркета, погледајмо фирме сеоских продавница и крчми: нигде нећемо видети ни српске називе, ни српско писмо. Ћирилицу још можемо наћи на читуљама, излепљеним по провинцијским бандерама, тарабама и гробљима, и на преосталим фирмама изумрлих и изумирућих заната. Испашће да су последњи чувари ћирилице у Србији неписмени сарачи, седлари, опанчари, вуновлачари, поткивачи, јорганџије и абаџије. Када се угасе њихови занати, када се затворе њихове радње и поскидају њихове фирме, с њима ће са наших улица нестати и последња ћирилична слова."

Одломак из поздравног говора академика Љубомира Симовића

51 међународни београдски сајам књига 2006.

ТЕМА:
СВЕТ ЈЕ КЊИГА

24-30 октобар 2006.

САЈАМ: Сајам је отворио књижевник Горан Петровић. У име земље почасног госта отварање Сајма је поздравила америчка књижевница Гиш Џен.

ЗЕМЉА – ПОЧАСНИ ГОСТ: Сједињене Америчке Државе

САД - Чарлс Симић, Гиш Џен, Икста Маја Мареј, Лин Нотиц, Лариса Спорлук, Наташа Радојчић, Патриша Шредер, Ендрју Барух Вахтел, Дејвид Кар, Сели Рид. КАНАДА - Елен Дорион, Елизабет Абот, Гај Гавријел Кај, Пан Бујукас, Сесил Гањон, Џорџ Мелник, Давид Албахари, Љубица Милићевић, Карла Каран.

НАГРАДЕ: Издавач године: Службени гласник, Београд. Издавачки подухват: МОРАВА, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. Дечја књига: ДАЈ МИ КРИЛА ЈЕ ДАН КРУГ, Владимир Андрић, Креативни центар, Београд.

52 међународни београдски сајам књига 2007.

ТЕМА:
ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ И ПРОСВЕЂЕНОСТ,
ПОВОДОМ 200 ГОДИНА ОД ДОЛАСКА У СРБИЈУ

22-28 октобар 2007.

САЈАМ: Сајам је отворио Душан Ковачевић, драмски писац. У име земље почасног госта отварање Сајма је поздравила италијанска књижевница Флер Јеги.

ЗЕМЉА – ПОЧАСНИ ГОСТ: Италија - писци: Клаудио Магрис, Јеги Флер, Серђо Романо, Анђела Нанети, Пино Боеро, Арналдо Коласанти, Данте Мафија, Предраг Матвејевић, Ђовани Тезио, Марко Дого...

НАГРАДЕ: Издавач године: Завод за уџбенике, Београд, ЈП Службени гласник, Београд. Издавачки подухват ПОВЕЉЕ И ПИСМА ДЕСПОТА СТЕФАНА Александар Младеновић, Чигоја штампа д.о.о. Београд. Дечја књига: ЗООЛОШКА ПЕСМАРИЦА, Бранко Стевановић, Завод за уџбенике, Београд.

53 међународни београдски сајам књига 2008.

ТЕМА:
ДВА ВЕКА ВЕЛИКЕ ШКОЛЕ

САЈАМ: Сајам је отворио академик Драгослав Михаиловић, један од најзначајнијих савремених српских писаца. У име почасног госта отварање Сајма је поздравио јапански писац Нацуки Икезава.

ЗЕМЉА ПОЧАСНИ ГОСТ: Јапан. Поред штанда почасног госта, на коме је представљена савремена јапанска књижевност и издаваштво, Јапан је приредио изложбу плаката о модерној јапанској архитектури „Кјото“, радионицу „Манга“, „Хаику“ презентацију, промоцију књига: „Каизен“ – јапански менаџмент, као и предавање о делу Харукија Муракамија.

НАГРАДЕ: Издавач године: Геопоетика, Београд. Издавачки подухват године: ЗЕНИТ: 1921-1926, Народна библиотека Србије, Институт за књижевност и уметност из Београда и Српско културно друштво „Просвјета“, Загреб, и ОДАБРАНА ДЕЛА Љубомира Симићића у 12 књига, Београдска књига. Дечја књига: ОВАКО СЕ ЖИВЕЛО, Креативни центар, Београд.

54 међународни београдски сајам књига 2009.

ТЕМА:
МОРЕ КЊИГА

САЈАМ: Сајам је отворио књижевник Драган Великић, један од најзначајнијих савремених српских писаца. У име земље почасног госта отварање Сајма је поздравио грчки писац, академик, Танасис Валтинос.

ЗЕМЉА ПОЧАСНИ ГОСТ: Грчка. Приредила је богат програм од 50 манифестација, изложбу цртача стрипова Аркаса и грчких илустратора, пројекције документарног филма из циклуса „Путовање по Грчкој“ и „Грчки манастири“ и радионице за децу.

НАГРАДЕ: Издавач године: Архипелаг и Креативни центар из Београда. Издавачки подухват године – МАНАСТИР КРУШЕДОЛ Мирослава Тимотијевића у издању „Драганића“ из Београда и Покрајинског завода за заштиту споменика културе. Дечја књига – ШПИЛУНОЛОГИЈА у издању „Моно Мањана“ и едиција ПРОЗНА ПУТОВАЊА, издавач „Одисеја“ из Београда.

